

Αθήνα, 6 Σεπτεμβρίου 2023

Α.Π.:45793

Προς: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
& Τροφίμων
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
Τηλ.: 210-2124331

e-mail.: koinovouleftikos@minagric.gr
ekarli@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. 506/31-8-2023 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων»

Σε συνέχεια της ανωτέρω Ερώτησης και κατά το μέρος που αφορά στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, από στοιχεία του Ινστιτούτου Αλιευτικής Έρευνας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο λαγοκέφαλος *Lagocephalus sceleratus*, είναι ίσως το σημαντικότερο εισβολικό-χωροκατακτητικό είδος στο Ν. Αιγαίο, είναι δυνητικά ιδιαίτερα τοξικό είδος και για το λόγο αυτό απορριπτόμενο από τους παράκτιους αλιείς, οι οποίοι το αλιεύουν σε συνήθως σχετικά μικρά βάθη, προκαλώντας ζημιές στα εργαλεία (δίχτυα, παραγάδια) και στη θήρευση αλιευμάτων που έχουν πιαστεί σε αυτά. Επίσης, θεωρείται πως ο *L. sceleratus* εμπλέκεται σε διάφορες περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου στη μείωση του μεγέθους των πληθυσμών ειδών-στόχων της αλιείας που προτιμά ως λείες, π.χ. κεφαλόποδα και καρκινοειδή, χωρίς όμως αυτό να έχει αποδειχθεί ακόμα επιστημονικά. Ο λαγοκέφαλος δεν έχει ουσιαστικά θηρευτές στη Μεσόγειο και για το λόγο αυτό το μέγεθος των πληθυσμών του δεν φαίνεται να ελέγχεται με φυσικό τρόπο μέσα από τις τροφικές αλληλεπιδράσεις των ειδών. Είναι θερμόφιλο είδος, που παρουσιάζει ανθεκτικότητα στη Μεσόγειο και σε σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες (για παράδειγμα έχει παρουσία και στο Βόρειο Αιγαίο), ενώ οι αρνητικές επιπτώσεις από την παρουσία του είναι πιθανόν πως σταδιακά θα ενταθούν στο μέλλον, λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Γενικά, η εξάλειψη των πληθυσμών ενός θαλάσσιου χωροκατακτητικού ξενικού είδους θεωρείται ιδιαίτερα δύσκολη, αν όχι αδύνατη, ειδικά μετά τα αρχικά στάδια της εξάπλωσης του. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της εισαγωγής και εξάπλωσης του λαγοκέφαλου *L. sceleratus* στην Κύπρο, όπου τα τελευταία 10 χρόνια γίνονται προσπάθειες περιορισμού των πληθυσμών μέσω ειδικών διαχειριστικών σχεδίων και επιδότησης της αλιείας. Αντίστοιχα, προσπάθειες διαχείρισης των πληθυσμών μέσω επιδότησης της αλιείας του πραγματοποιούνται και στην Τουρκία. Στην Κύπρο όμως έως σήμερα δεν έχουν τεκμηριωθεί θετικά αποτελέσματα σε ότι αφορά στον στόχο ελέγχου των πληθυσμών του είδους, ενώ η επιστημονική πληροφορία υποβάθρου για την κατάσταση και τη δυναμική των αποθεμάτων του είδους, που θα μπορούσε να υποστηρίξει τον καθορισμό των διαχειριστικών στόχων αλλά και την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων, κρίνεται ως μη επαρκής.

Βάσει των ανωτέρω, η άποψη του Ινστιτούτου σχετικά με τις ενέργειες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούν τα θαλάσσια εισβολικά-χωροκατακτητικά ξενικά είδη, και ιδιαίτερα ο λαγοκέφαλος *L. sceleratus*, στην Κρήτη είναι η εξής:

- Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων όλων των ερευνητικών έργων που εστιάζουν στη βιολογία, οικολογία και διαχείριση επιλεγμένων θαλάσσιων ξενικών ειδών τα οποία υλοποιούνται και

χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 – 2020, καθώς και άλλων έργων που υλοποιούνται από ερευνητικούς φορείς και Πανεπιστήμια.

- Εφαρμογή και στη χώρα μας ενός προγράμματος επιδότησης της αλιείας του λαγοκέφαλου και άλλων χωροκατακτητικών ξενικών ειδών που προκαλούν προβλήματα, με στόχο τη διερεύνηση των δυνατοτήτων ελέγχου των πληθυσμών τους, αλλά και την οικονομική ενίσχυση του πληττόμενου κλάδου της μικρής παράκτιας αλιείας. Όμως, βάσει των υπάρχοντων δεδομένων τόσο για τη χώρα όσο και διεθνώς, είναι άγνωστο αν και πότε θα υπάρξουν μετρήσιμα θετικά αποτελέσματα σε ότι αφορά στον έλεγχο των πληθυσμών των ειδών αυτών. Επίσης, για την εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σχετικά ερευνητικά αποτελέσματα των τελευταίων ετών στη χώρα και διεθνώς.
- Περαιτέρω υποστήριξη της βασικής έρευνας σε ότι αφορά τη βιολογία και οικολογία των θαλάσσιων ξενικών ειδών (αύξηση, αναπαραγωγή, τροφικές προτιμήσεις, περιβαλλοντικές προτιμήσεις, χαρτογράφηση πεδίων αναπαραγωγής), την κατάσταση και τη δυναμική των αποθεμάτων, καθώς και τις αλληλεπιδράσεις τους με τα άλλα είδη των θαλάσσιων τροφικών πλεγμάτων. Η επιστημονική γνώση που θα αποκτηθεί θα μπορούσε να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών διαχείρισης των θαλάσσιων χωροκατακτητικών ξενικών ειδών.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ

Καθηγητής Σέρκος Α. Χαρουτουγιάν

